

ban nem jelent súlyos fejlődési rendellenességet. Eppen ezért felesleges, de eredménytelen is a teljes balkezességről való leszoktatási kísérlet, sőt hátrányos lehet. Eppenúgy kudarcot vallottak azok a törekvések, amelyek mindkét kéz ügyességének azonos kifejlesztését célozták. Balkezeseknél csak mérsékelten gyakoroltassuk a jobbkezet, ügyességet kívánó mozdulatokat bízunk ezeknél a balkézre. — *Zemplényi Imre iskolaorvos: A testi fenyítésről* írt tanulmányához megjegyzi a szerkesztőség, hogy nem ért egyet szerzővel mindenben. Érthető. A cikk írója tagadhatatlanul súlyos okokat hoz fel a testi fenyítés néha elkerülhetetlen szükségességére. Szükségesnek tartja, hogy a pedagógus is élhessen ezzel a fegyveléssel eszközzel. Javallja, a pálcát a farizomzatra és a tenyérre. Annál is inkább meg kellene szerinte ezt engedni, miután a tilalmakat általában úgy sem tartják be a pedagógusok. Nem azt tartja jó pedagógusnak, aki sohasem veri meg a gyereket (a más gyereket), hanem akinek ritkán van erre szüksége. Végső eredményül megállapítja, hogy a testi fenyítés elvi ellenzése ezidőszerint tárgyilagos alapon állónak nem ismerhető el. A foyóirat szerkesztőségével együtt mi is hisszük, hogy ezt a tanulmányt értékes vita fogja követni. Nem ez lesz az első vita e kérdésben. Ujat bizonyára keveset fogunk hallani, csak új mezben fog jelentkezni a „mindenáron tekintély“ régi elve. (Nemzeti szociálizmus, stb.) — *K. Nehrebeczky Irma: Koncentráció a polgári leányiskola egészségktan tanításában* címen az iskolaorvosokkal ismerteti, hogy az egyes szaktárgyak tanárai miben és mennyiben készítik elő és támogatják őket testtani és egészségtni oktató, nevelő munkájukban. — *Keleti Imre* a németországi szabadlevégős-iskolái mozgalmat ismerteti.

Magyar Pedagógia szept.—okt. száma *Barankay Lajostól* közöl egy tanulmányt *Nemzet és műveltség* címen. A tanulmány alapja Fichte beszédei a német nemzethez. Rámutat a nép, állam és nemzet fogalmi különbségeire. A nemzet fogalma képviseli a magasabb értéket. Mint kulturális-erkölcsi fogalom, a műveltséggel, főképpen a humanisztikus műveltséggel nem kerülhet ellentétbe. Önmagában álló egyetemes műveltség nincsen, mert a „műveltség az abszolút értékek és valamely nemzetbe tartozó egyének közös függvénye.“ A politikai hatalom, az állam, is, mint a történeti fejlődésből látható, mindig jobban símul az általános műveltséghez, tehát nemzeti célokhoz. Ez áll a diktatórikus államformákra is (Olasz- és Németország). Mert csak a külső szemlélőnek látszanak ezek diktatúrának, de nem az arra nézve, aki belső meggyőződéssel bennük él, s a benne kifejeződő nemzeti gondolatnak önként, belátásból rendeli alá egyéniségét. Mindezekből arra a következtetésre jut, hogy az igazi nevelés akarva sem lehet más, mint többé-kevésbé nemzeti.

Gálffy né Tarczay Erzsébet a leányközépiszkolák reformja kapcsán az egyes tantárgyak anyagához, terjedelméhez és módszeréhez fűz megjegyzéseket. — A folyóirat ezeken kívül több könyv kiváló ismertetését és méltatását adja. E kritikai cikkek közül kiemelendőknek látjuk *Kornis Gyula: Egyetem és politika; Spranger Eduárd: Közérköles és személyes erkölcsiség; Varga Béla: A paedagógia alapkérdése; Domokos né Blaskovich: Az alkotó munka az Új Iskolában; Dr. Harsányi István: A hazugság, mint nevelési probléma c. művekről írt ismertetéseket.*

Matzkó Gyula.